

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,

každý rok se těším na léto, kolik skvělých akcí se v našem okolí naskytne, kde všude se budeme moci pobavit či něco nového dozvědět.

Vloni nám do letních programů vhodila vidle pandemie. Letos jsme se konečně dočkali a mohli se, sice stále s drobnými bezpečnostními opatřeními, konečně zúčastnit koncertů, divadelních představení, slavnostních otvírání hřišť, sportovních utkání a závodů nebo třeba promítání kin. O některých z nich se dočtete na následujících stránkách a věřte, že ti, co tam byli, si to opravdu užili.

Zdá se, že se svět pomalu vrací do normálu, tak doufejme, že to vydrží a nenaplní se obavy, které se občas ozývají ohledně přicházejícího podzimního období...

I v následujících měsících nás čeká bohatý program v podobě výstav, jarmarků, závodů a soutěží, tak si ho užijeme plnými doušky, ale dávejme na sebe i nadále pozor.

Vychutnejte si poslední prázdninové dny, užijte si dovolenou, pokud vás ještě čeká a těším se, že se brzy potkáme na nějaké prima události.

Krásné září Vám všem a buďte zdraví!

Kateřina Kyjonková

Nespeřické hřiště se dočkalo oficiálního otevření

V sobotu 3. července pořádala obec Petrovice II dětské odpoledne na návsi v Nových Nespeřicích. Pro děti byly připraveny hry a soutěže, o program v duchu rytířského tábora se postarala šermířská skupina Žoldnéři. V rámci akce bylo téměř po roce oficiálně otevřeno nové dětské hřiště.

O zbudování sportovně relaxační zóny obec uvažovala již v roce 2019, neměla ale dostatek prostředků a na dotaci nedosáhla. V roce 2020 již byla žádost o dotaci úspěšná. Projekt „Multifunkční hřiště - dětské, workoutové a pro seniory, obec Petrovice II, Nové Nespeřice“ získal dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj ČR z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Celková cena hřiště byla 1,1 mil. Kč, dotace činila 0,77 mil. Kč. Hřiště bylo vybudováno během měsíce září roku 2020. Slavnostní otevření však muselo počkat, až se uklidní pande-

mická situace, proto bylo z podzimu 2020 odloženo na letošní červenec. Akce byla úspěšná, zúčastnilo se jí cca 60 lidí a děti byly z hřiště i doprovodného programu nadšené.

Záměrem pro vybudování hřiště bylo rozšíření, resp. vybudování sportovně relaxační zóny na návsi v Nových Nespeřicích. Hřiště s workoutovými prvky bylo prvním počinem. V plánu je vybudování hřiště s umělým povrchem, na které se podařilo získat dotaci opět z MMR ČR a stejného programu ve výši 1,7 mil. Kč. Nyní proběhne výběr dodavatele, realizace je předpokládána dle časových možností dodavatelů a povětrnostních podmínek nejpozději do 31. 5. 2022. Na návsi je plánováno rovněž vybudování rybníka, aktuálně se připravuje žádost o dotaci.

**Ing. Marcela Dejlová
Kateřina Kyjonková**

Slavnostní otevření víceúčelového hřiště v obci Onomyšl

14. srpna 2021 se v naší obci konalo slavnostní otevření nově vybudovaného víceúčelového hřiště s umělým povrchem, které se nám podařilo vybudovat díky získání dotace z Ministerstva pro místní rozvoj.

Starostka obce poděkovala všem zastupitelům i občanům, kteří se do realizace projektu zapojili, i těm, kteří se podíleli na přípravě po hostění pro diváky.

Prvního výkopu na branku se úspěšně zhostil pan Musil. Poté si děti vyzkoušely své sportovní dovednosti, kop na branku, hod na basketbalový koš i pinkání míčku tenisovou raketou. Když se všechny děti vystřídaly, hrála se vybíjená. Do hry se zapojil každý, kdo měl chuť si zahrát. Děti i dospěláci

si nahrávali a mrštně uhýbali letícím míčům. Potom vypukl nohejbalový turnaj, kterého se zúčastnilo osm dvoučlenných týmů. Vítězi se stali neporazitelní bratři Doudovi.

Pro nejmenší děti i rozehřáté sportovce bylo připraveno osvěžení

v podobě vodní mlhy. Hlavně děti se tady vyřádily.

Odpoledne a večer tak příjemně uběhlo při sledování sportovních výkonů a sousedském povídání.

Kateřina Klečáková
foto Renata Kaiserová

Pohádkový dětský den ve Vavřinci

V sobotu 7. srpna se v prostorách „kačárny“ uskutečnil další dětský den ve Vavřinci.

Tentokrát to byl dětský den pohádkový, na kterém děti plnily různé úkoly na stanovištích označených různými pohádkami. Stanovišť bylo celkem 10. Například u Rebelky se střílelo ze vzduchovky, u prince a princezny se bojovalo s drakem, na stanovišti Pepka námořníka si děti mohly vyzkoušet svou sílu přetlačováním na úzké lávce a u Perníkové chaloupky uloupit ježibabě sladkost z její chaloupky. Za splnění všech disciplín si děti odnášely zaslouženou odměnu.

I když se dětský den uskutečnil

v době dovolených a dětských táborů, užilo si ho bezmála padesát dětí. Na organizaci se opět největší měrou podílela rodina Konvalinkova z Vavřince, které za to patří

dík. Poděkovat je třeba i obecnímu řadu Vavřinec za pěkné ceny, které si děti po splnění disciplín přebral z rukou paní starostky.

M. Vondráčková

Šťastná mysl

5 Tibet'anů je prastará technika pro znovunalezení vnitřní síly. Srovnává energii v těle, harmonizuje čakry a stimuluje žlázy s vnitřní sekrecí. Do Ratají nad Sázavou ji přijela představit Bc. Veronika Petrová, DiS. V sobotu 24. července u sokolovny proběhl první komorní workshop.

Jedná se o soustavu pěti tibetských cviků. Traduje se, že na začátku minulého století se vysloužilý důstojník britské koloniální armády plukovník Bradford (soudí se, že to nebylo jeho pravé jméno) sprátelil s panem Peterem Keldem. Sloužil v Indii a vyprávěl o tom, že prý někde v Tibetu je klášter, kde mniši znají tajemství věčného mládí. Dlouho přemlouval pana Keldera, aby jel s ním do Tibetu a aby spolu našli ten klášter. Plukovník nakonec odjel sám. Nutno dodat, že to byl už šedivější

cí pán o holi, kterému se blížila šedesátka.

Po 23 letech se plukovník Bradford vrátil do Anglie a jeho přítel ho nemohl poznat. Muž, kterému by odhadoval 45 let, mladistvého věku, vzpřímené chůze, tmavých vlasů. Vyprávěl, jak našel tibetský klášter, žil s mnichy, pěstoval ze-

leninu a vyráběl ovčí sýr, a také jak se naučil tajné cviky tibetských mnichů, které vracejí člověku mládí.

Zájemci o následné ratajské workshopy se mohou hlásit na e-mail info@stastnamysl.cz. Více informací na www.stastnamysl.cz

Kateřina Kyjonková

Dětský den v Talmberku

Dne 14. 8. 2021 se konal tradiční Dětský den v Talmberku.

Děti měly k dispozici

10 stanovišť, kde se mohly pobavit dle chuti a nálady. Po splnění úkolů, byly týmové hry, u kterých se

bavili všichni.

Každý malý účastník dostal diplom za účast, balíček s odměnou, buřta a limonádu. Jako bonus na konec se děti mohly svézt na koni. Překvapením odpoledne byla tombola o kachnu Kazi.

Poděkování patří Obecnímu úřadu Samopše za finanční příspěvek a též všem dobrovolníkům, kteří pomohli toto krásné odpoledne připravit. Poděkování patří i našemu „dědovi Vaškovi“ který se pravidelně stará o občerstvení. Díky všem co přišli, díky všem co pomohli. Těšíme se na viděnou příští rok.

Jana Horáčková

Ratajský zámek uvítal historické tance již po dvaadvacáté

V sobotu 31. července se na zámku v Ratajích uskutečnila „Hradozámecká noc“ s večerními prohlídkami zámku a jeho nových expozic. Ale ještě předtím se v Rytířském sále uskutečnil závěrečný koncert „Letní školy starého tance“.

Byl to již 22. ročník této akce, která se pravidelně koná poslední týden v červenci. Tentokrát byla věnována hudbě 12. a 13. století, tanečnímu umění 14. a 15. století, ale i umění tanečnímu třeba z 19. století.

Už víc jak půl hodiny před začátkem se na nádvoří zámku scházeli diváci a zájemci o večerní prohlídky. Těsně před začátkem byla všechna místa k sezení obsazena. Ti, na které se nedostalo, zaujali každé volné místo za sedíci.

Po 19. hodině proběhlo přivítání a zahrál ansámbl renesanční a barokní hudby CAPELLA ANTIQUA BRUNENSIS, která doprovázela všechna vystoupení, ale také přidala samostatně něco ze svého repertoáru. Po nástupu účinkujících, kterými byli členové souboru starého tance REGII CA-

ROLI REGIS v historických kostýmech, začala taneční část večera, která byla proložena několika písněmi v podání členů souboru.

Večer se opravdu vydařil a myslím si, že musel potěšit nejen oko, ale i ucho návštěvníků. Takže zase za rok

Petr Prcek Zeman

Letní kino v Ratajích

V sobotu 24. července proběhlo v Ratajích nad Sázavou historicky první promítání letního kina.

Na hřiště u zámku přijelo Putovní kino s českou komedií Terroristka.

Film Radka Bajgara z roku

2019, dobré pivo a pohodu letního večera ve společnosti dalších milovníků české kinematografie si nenechalo ujít na šest desítek diváků.

Poděkování patří městysu Rataje nad Sázavou, který promítání zorganizoval, všem občanům, kteří akci přišli podpořit a přispěli dobrovolným vstupným a v neposlední řadě dárce sponzorského daru.

Večer proběhl v příjemném duchu, tak snad se za rok zase v ratajském letním kině potkáme.

Kateřina Kyjonková

V Ratajích n. S. se sešlo nejvíce fagotistů v historii České dvouplátkové akademie

V termínu od 10. do 17. července 2021 se v Ratajích nad Sázavou konala Česká dvouplátková akademie – největší kurz hry na hoboj a fagot v ČR. Asi i doba pandemie přispěla k tomu, že byl o kurz enormní zájem, a tak se přihlásilo 13 hobojistů a 28 fagotistů ze všech koutů republiky. Pro veřejnost se uskutečnily čtyři koncerty, hráli hráči České filharmonie, soubor zaměřující se na provádění historické hudby Haydn Ensemble, ale také všichni akademici a jejich padesátičlenný dvouplátkový orchestr. Na koncertech vystoupil za doprovodu dvouplátkového orchestru i hudební skladatel Petr Wajsar, který ztvárnil beatbox v jeho autorské skladbě Kukačky.

Dvouplátkovou akademii do-

provodil také pás besed, přednášek a seminářů, například s terapeutem Jiřím Dohnalem o syndromu vyhoření u muzikantů nebo s Václavem Vonáškem, fagotistou, který působí v Berlínské filharmonii.

Děkujeme lektorům a všem zúčastněným, ale také městyso Ra-

taje nad Sázavou, Středočeskému kraji, Ministerstvu kultury ČR, Nadaci Život umělce, Nadaci Český hudební fond, Státnímu fondu kultury, Ondřejovi Kobzovi, Pivovaru Švihov a dalším partnerům!

Kateřina Kmínková

Sherlock po roce opět na Ratajích

Ochotnický spolek Matouš po roce oprášil texty Psa Baskervillského a prostory zámku a zámeckého nádvoří opět připravil pro návštěvu rodiny Baskervillů, Stapletonových, detektiva Lestrada, doktora Mortimera a v neposlední řadě Sherlocka a Watsona.

Proběhla dvě noční představení, 7. a 8. srpna, která si nenechalo ujít celkem na 170 diváků.

Skvěle uchopená hra v režii Heleny Kmochové obhájila, ba možná i předčila úspěch loňského roku. Sobotní diváci zvláště ocenili houževnatost herců, kteří se nenechali odradit a posledních zhruba 40 minut představení odehráli na nádvo-

ří v dešti. Publiku naštěstí poskytlý přístřeší zámecké arkády a Matouše odměnilo bouřlivým potleskem.

Troufám si říci, že Pes Baskervillský je nejlepší hra, co jsem dosud v podání Matouše vidě-

la. Je-li tomu tak, že zlepšení přichází s každou další hrou, máme se do budoucna na co těšit. Celému spolku včetně slečny režisérky patří obrovská gratulace.

Kateřina Kyjonková

Zruč a Kutnou Horu čeká revoluce v péči o duševní zdraví dětí

Základní škola Zruč nad Sázavou ve spolupráci s odbornými partnery spustila projekt „Duševní zdraví pro děti“, kterým reaguje na současnou velmi špatnou dostupnost služeb psychologické a psychiatrické péče pro děti a mládež ve Středočeském kraji.

Navzdory tomu, že podle dat Světové zdravotnické organizace se celá jedna pětina všech náctiletých potýká s duševními obtížemi a polovina chronických duševních onemocnění se poprvé projeví do 14 let věku, dostupnost psychologické a psychiatrické péče pro děti je v ČR všeobecně nedostatečná. Rodiny dětí s duševními obtížemi se tak musejí potýkat s velkou dojezdovou vzdáleností za odborníky a dlouhými čekacími lhůtami mezi objednáním a poskytnutím služby. V ZŠ Zruč n. Sázavou a ZŠ Kamenná stezka Kutná Hora budou od září působit dva mobilní týmy duševního zdraví pro děti, které budou poskytovat včasnou podporu dětem a mládeži s duševními potížemi. Týmy budou složené z odborníků ze školského, sociálního a zdravotního sektoru. Oba týmy se budou ve spolupráci s odborníky z USA a Norska vzdělávat ve využívání osvědčeného diagnosticko-intervenčního přístupu k podpoře duševním onemocněním ohrožených dětí označovaného jako **neurosekvenci model** a dojde k jeho přenosu do českých podmínek. Dvouletý pilotní projekt je hrazen z fondů EHP a Norska.

Působení týmů bude v celé ORP

Kutná Hora

„Momentálně na naší základní škole ve Zruč nad Sázavou a v ZŠ Kamenná stezka Kutná Hora vznikají útulné konzultovny a zázemí pro týmy duševního zdraví, které poslouží jako místo setkávání odborníků a dětí s rodinami.“ uvádí ředitelka zručské základní školy Mgr. Ivana Stará a dodává: „Projekt bude realizován v celé oblasti s rozšířenou působností Kutná Hora, týmy duševního zdraví jsou mobilní a svou činnost budou vyvíjet i na ostatních základních a středních školách v Kutné Hoře a v dalších městech a obcích – tedy třeba v Uhlířských Janovicích, Zbraslavicích, Vlastějovicích nebo Křeseticích.“ Mobilní týmy duševního zdraví začnou fungovat od července 2021, odborné konzultace a péči budou odborníci v týmech uskutečňovat od září 2021.

Týmy pro duševní zdraví stojí na multidisciplinární spolupráci odborníků ze školského, sociálního a zdravotního sektoru

Ve středočeském kraji jde o novinku – poprvé budou týmy

složené ze sociálních pracovníků, speciálních pedagogů, psychologů, zdravotních sester se specializací dětská psychologie, dětského psychiatra a klinického psychologa pečovat o děti přímo v prostředí školy. Budou se zaměřovat především na oblast prevence a vzdělávání (dětí a mladých lidí, jejich rodičů, učitelů, pečovatелů), a na přímou podporu dětí a jejich rodin, škol a dalších poskytovatelů služeb v území. Týmy budou během své činnosti za klienty také dojíždět a budou poskytovat podporu všem potřebným dětem v regionu a to tam, kde jich bude aktuálně třeba – v rodinách, ve školách, v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež apod. V neposlední řadě se projekt zabývá osvětou a destigmatizací duševního onemocnění mezi širokou veřejností.

Eduzměna s ČOSIV oslovily ZŠ Zruč nad Sázavou

Za vznikem převratného projektu v péči o duševní zdraví dětí a adolescentů stojí trojice partnerů: Eduzměna, Česká od-

borná společnost pro inkluzivní vzdělávání a Základní škola Zruč nad Sázavou. Ti si přibrali ke spolupráci ještě Základní školu Kamennou stezku Kutná Hora, Pedagogicko-psychologickou poradnu Kutná Hora a Norské dětské psychiatrické centrum Østbytunet. Společně vybudují pilotní projekt dětské psychologické péče, který je první dva roky hrazen z fondů EHP a Norska. Systémovým cílem projektu je dále přenos dobré praxe s působením týmu duševního zdraví do dalších regionů v ČR. A samozřejmě také udržitelnost týmů na Kutnohorsku.

„Zanedbání potřebné podpory zvyšuje pravděpodobnost neprospívání ve škole, šikany, užívání návykových látek, sebepoškození, narušených vztahů i sebevražd.“ Klára Laurenčíková, předsedkyně ČOSIV.

Děti jsou obzvláště zranitelné a rozvoj psychických onemocnění má u nich v této době enormní nárůst, zanedbání psychologické péče zhoršuje problémy školáka a může vést až k sebevraždě

Děti a dospívající jsou obecně vnímáni jako ti zdraví, přitom se však jedná o zvláště zranitelnou skupinu pro rozvoj duševních potíží. Podle dat Světové zdravotnické organizace se celá jedna pětina všech náctiletých potýká s duševními obtížemi a polovina chronických duševních onemocnění se poprvé projeví do 14 let věku. Většině dětí se nedostává potřebné psychologické péče. Zanedbání potřebné podpory pak zvyšuje pravděpodobnost neprospívání ve škole, šikany, užívání návykových látek, sebepoškození, narušených vztahů i sebevražd. Včasná identifikace

duševních obtíží u dětí vede ke snížení rizika rozvoje duševních obtíží do závažnější formy. Předchází se i potřebě psychiatrické péče v dospělosti. *„Dnešní náročná doba dlouhodobé pandemie, která má restriktivní dopady právě na děti mnohem více než na dospělé, jejich problémy v duševní oblasti jen umocňuje. Děti byly zavřené přes rok doma bez obvyklého režimu, jistot, aktivit a sociálních kontaktů. Linka bezpečí registrovala v průběhu první vlny epidemie COVID-19 v ČR až 30% nárůst hovorů s tématem násilí v rodině, 30% nárůst v konzultacích zaměřených na osobní problémy a psychické obtíže či 30% nárůst tématu problému s internetem, včetně sexuálního zneužívání.“* říká předsedkyně České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání a iniciátorka projektu Klára Laurenčíková.

Přenos Neurosekvenčního modelu do ČR

Klíčovou roli v projektu hraje norský partner – Dětské psychiatrické centrum Østbytunet, které se věnuje dětem a mladistvým s nejzávažnějšími problémy v oblasti duševního zdraví z celého Norska a poskytuje dětem komplexní terapii, podporu sociálních dovedností a vzdělání s cílem přispět k jejich dobré adaptaci a inkluzi v přirozeném prostředí. Nabízí dětem nejen akutní léčbu, ale zaměřuje se také na terapeutickou práci s širší rodinou, i celou přirozenou sítí dítěte zahrnující pochopitelně především školu. Členové českých týmů duševního zdraví se budou ve spolupráci s norským partnerem projektu a odborníky z ChildTrauma Academy z USA školit ve vy-

užívání neurosekvenčního modelu - diagnosticko-intervenčního přístupu k dětem s problémy v duševním zdraví v důsledku negativních zážitků vycházejících z aktuálních poznatků v oblasti neurovědy a vývojové psychologie. Je uplatnitelný nejen v terapii, ale také ve vzdělávání a výchově dětí, a staví mimo jiné na cíleném posilování kompetencí odborníků, kteří jsou s dětmi v každodenním kontaktu – učitelů, asistentů, vychovatelů. Posilování kompetencí v uplatňování respektujícího přístupu k naplňování vývojových potřeb dětí se současně výrazně snižuje tlak na poskytovatele zdravotních služeb (psychiatry, klinické psychology, psychiatrické sestry), jejichž kapacity jsou časově a místně omezené.

Pro veřejnost se chystají akce, které mají destigmatizovat duševní onemocnění, účastnit se jich bude například Simona Babčáková či KattyGyal Kenta

V rámci projektu se chystají přednášky, besedy a další programy určené pro veřejnost, které mají ukázat, že duševní onemocnění již není tabu. Během podzimních Týdnů duševního zdraví se uskuteční mj. i Divadlo utlačovaných. Tváří projektu se stala zpěvačka KattyGyal Kenta, která má vlastní zkušenost s duševním onemocněním, a během besed bude v rámci prevence sdílet svůj příběh s žáky základních škol. Do destigmatizační kampaně se zapojí i herečka Simona Babčáková.

Duševní zdraví pro děti

Kateřina Kmínková – PR manager

Katerina.kminkova@zsru.cz

+420 721 971 323

www.dusevnizdraviprodeti.cz

Z historie hotelů a hospod na náměstí v Uhlířských Janovicích

Hospody ve svých počátcích byly zakládány vrchností, byly jejich majetkem a pronajímaly se za pachtovné poddaným, případně měšťanům. Většina byla založena jako zájezdní hospoda s ustájením koní a ubytováním kočí, kteří převáželi v rámci robotních povinností obilí, různé materiály a zboží nejen po panstvích majitelů. Většina hospod nemohla uživit rodinu nájemce, a ten musel k hospodě hospodařit na pronajatých polích a chovat hospodářská zvířata. V závislosti na výsledcích provozování hospody a na libovůli vrchnosti se nájemci často střídali. Teprve počátkem 18. století vrchnost hospody i prodávala, ale povinnost platit pravidelně ročně určený poplatek (mimo daně) stále trvala. Po zrušení roboty v r. 1848 jsou již pouze majitelé hostinců, kteří provozují hostinskou činnost sami, nebo pronajímají se souhlasem příslušného cechu.

Do roku 1838 jsou uváděny v Janovicích 4 hospody: Na radnici pod správou obce, v č. p. 118 – posledně Vilímek, v č. p. 172 – posledně U Myslivce, v č. p. 166 – U Jeřábků.

Mimo těchto uvedených byly provozovány pokoutně i další výčepy a nálevny. Roku 1885 je uváděno 8 hostinců a 4 vinárny. Před I. svět. válkou je již provozováno ve městě 11 hostinců.

Po vzniku hasičského sboru v Janovicích byla spolková místnost hasičů v hostinci Pečových č. p. 172 (U Myslivce). Od r. 1898 u Jana Blechy v čp. 165 (U Slavníků) v I. poschodí

a od r. 1922 u Františka Čápa.

Hospoda U Čápů – č. p. 4 vedle stávající radnice

Tato hospoda nebyla stejně jako U Jeřábků zájezdní a patřilo k ní menší hospodářství s polnostmi.

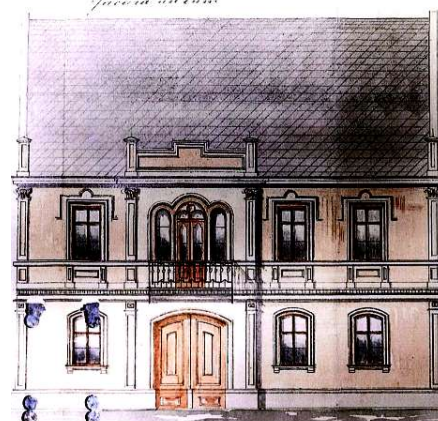
První doložená písemná zpráva o hospodě v tomto domě je z října 1865, kdy hostinský pan Josef Špindrich žádá o povolení k přestavbě domu č. p. 4: přízemí – šenkovna, kuchyň, schody do sklepa, chodba, pokoj, konírna, kolna, průjezd do dvora a vlevo přístavek: pokoj, schodiště, kvelb, záchod ze dvora. Podkroví – schodiště, chodba, pokoje nad průjezdem a šenkovnou, spíž, kuchyň a suchý záchod. Součástí přestavby bylo i přístavění nového sklepa ve stodole a schody.

Povolení k přestavbě bylo vydáno v prosinci 1865 se souhlasem sousedů: Tomáš Roit, č. p. 5, Joachim Hermann, č. p. 3, Antonín Němeček a Jan Durchánek.

Stavbu prováděl mistr stavitelský Josef Falta ze Zásmyk.

Další povolení k přestavbě pokoje domu č. p. 4 bylo vydáno 11. 2. 1914 podle návrhu stavitele Josefa Gallata již novému majiteli hospody panu Františku Čápo. V té době byli sousedy: č. p. 3 Sigmund Rosezweig, č. p. 5 Antonín Stehlík a Emanuel Koutský č. p. ?

Pan František Čáp provozoval ve svém domě hospodu do své smrti 2. 10. 1958. Dědička Božena Krebnerová prodává dům č. p. 4 v r. 1959 za cenu 20 000 Kč. František Čáp byl členem hasičů od r. 1900, od r. 1912 ve vedení hasičů, od r. 1932 ve výkonném vý-

boru hasičské župy č. 42.

František Čáp byl i členem Zpěváckého spolku Uhlíř (na tabuli z r. 1928), podle pamětníků byl i velmi dobrým zpěvákem.

Při příležitosti prvního trhu na novém tržišti na Záměstí 16. 7. 1905 zde čepoval pivo hostinský Fr. Čáp. Okolo umístění tržiště byl v den zahájení provozu veden v doprovodu hudby ověčený vůl.

Jako kluk jsem chodil pro pivo tátovi mimo jiných i k Čápům. Pamatuji si, že se zde pivo do džbánu nebo bandasky vážilo na váze. Ještě v 50. letech zde pivo bylo chlazené ledem, který měl pan Čáp ve sklípku ve stodole a část po jaru v plívni pod slámou.

Při vzpomínce na hostinského Fr. Čápa si jistě pamětníci připomenou jeho postavu: rozšafný, obtloustlý s nezbytnou čepičkou, fajfkou a mohutným knírem.

Z 50. let si ho připomínám, jak poklimbával u výčepu.

V příloze je pohled na hospodu č. p. 4 podle návrhu plánu na přestavbu z r. 1865. Jestli tak skutečně byla stavba provedena, se neví.

Jaroslav Urban

odborník na volný čas
Montani

NOVĚ OTEVŘENO!
VELKÝ VÝBĚR - ZAVÁDĚCÍ CENY

HOBBY ZAHRADNÍ CENTRUM

**VŠE PRO STAVBU
DŮM I ZAHRADU!**

**CAPRI 305L
ANTRACIT**

**ÚLOŽNÝ ZAHRADNÍ
BOX 305 LITRŮ**

VxŠxH
57x123x54 CM

**NOSNOST PŘI
SEZENÍ 220 KG**

-23%

2.299,-

SLEVA 691,-

**DURAMAX
PŘÍSTŘEŠEK DŘEVO**

**ŽÁREM ZINKOVANÝ
PLECH**

**VNITŘNÍ ROZMĚR
165,5x63x136/153**

**VNĚJŠÍ ROZMĚR
182x74x141/162**

-32%

2.699,-

SLEVA 1291,-

+420 775 297 112
hobby@vfelectric.cz

JUNGMANNOVA 231, UHLÍŘSKÉ JANOVICE
VFELECTRIC

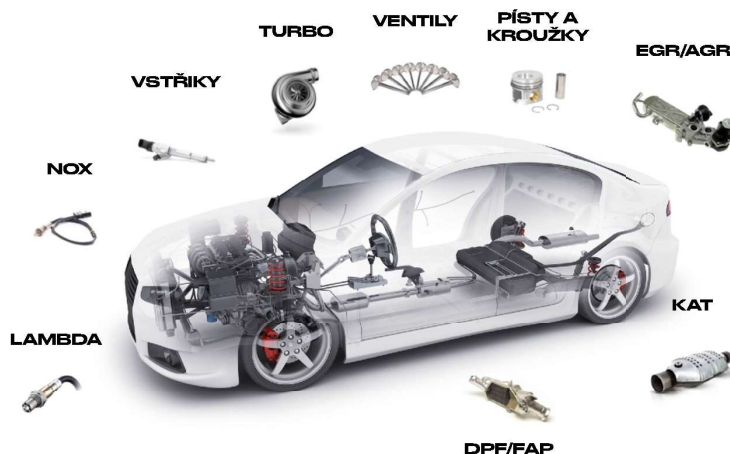
www.vfelectric.cz
Montani_market

REVOLUČNÍ DEKARBONIZACE MOTORŮ VODÍKOVOU PYROLÝZOU HYDROOXYGEN®

- ✓ ZA HODINU VČETNĚ DIAGNOSTIKY NAVRÁTÍME MOTORU VÝKON A PRUŽNOST
- ✓ SNÍŽÍME SPOTŘEBU PALIVA, VIBRACE, EMISE A KOUŘIVOST MOTORU
- ✓ PRODLOUŽÍME ŽIVOTNOST MOTORU A JEHO SOUČÁSTÍ
- ✓ SNIŽTE S NÁMI NÁKLADY NA SERVIS A PŘEDCHÁZEJTE DRAHÝM OPRAVÁM

🏁 **2.990,- Kč** vč. DPH

- ♻️ NEPROŠLI JSTE MĚŘENÍM EMISÍ NA STK?
- ♻️ JEZDÍTE ČASTO KRÁTKÉ JÍZDY?
- ♻️ MÁ VÁŠ MOTOR NEPRAVIDELNÝ CHOD?
- ♻️ MÁTE NAJETO VÍCE NEŽ 40 000km?

WWW.PS-AUTOSERVIS.CZ

PS AUTOSERVIS

HHO CARBON CLEANING

PETR ŠÍCH

Uhlířské Janovice
K Hájkům 236
mobil: 608 184 761

Chlapec, který přežil holocaust

Otto Daněk, jméno, které možná někteří z Uhlířských Janovic a jejich okolí znají. Ti úplně nejstarší si jej mohou pamatovat jako kamaráda, který s nimi navštěvoval místní základní školu. Ti mladší, kteří se zajímají o historii svého kraje, mohli zaznamenat jméno Otty Daňka na seznamu židů, kteří byli 5. června 1942 deportováni do koncentračního tábora Terezín.

Otto má mezi přibližně čtyřmi desítkami místních obětí holocaustu výjimečnou pozici. Jako jediný z těch, o kterých to víme s jistotou, vyhlazovací mašinérii nacistů přežil. Do Janovic se nicméně po válce na stálo nevrátil. Jaký byl jeho osud, válečný i poválečný, tak zapadlo v běhu času.

Nedávno se mi dostal do rukou svazek dopisů, které Ottova rodina uchovala z válečných dob. Svazek dopisů, který je svým původem i obsahem zcela výjimečný. Doslova i mezi řádky líčí cestu, kterou si Otto i jeho maminka za války prošli. A odkrývají nám tak příběh té etapy Ottova života, kterou překonat znamenalo obrovskou sílu, odvahu i značnou dávku štěstí.

Když dopisy promluví

Otto dostal povolání do transportu ve svých patnácti letech. S maminkou Elzou Daňkovou žil v Janovicích od narození. Jeho otec, místní zubař, zemřel, když byly synovi asi tři roky. Matka, původně zubní laborantka, jeho praxi částečně převzala. Bydleli v krásné vile, která dnes už neexistuje, na rohu přes ulici vedle sokolovny.

Vzhledem k tomu, že byl Otto žid jen napůl, doufala Elza, že se transportu vyhne. Marně. Jak však

napsala v dopisu svým příbuzným těsně před odjezdem: „*Ota tu zprávu přijal úplně klidně, naopak jeho slovo bylo: „To jsem rád, že pojedou s tebou!“* Jejich vlak odjížděl 5. června 1942 z kolínského nádraží. To byl pátek. Dostavit se na místo, takzvané shromaždiště, však měli už v pondělí. Tady je čekalo tvrdé střetnutí s budoucí realitou. Spali namačkáni na slamnících, museli odevzdat všechny cennosti a klíče od domu, byli vystaveni ponížení a obavám, co v příští době přijde. Z Elzina dopisu příbuzným těsně před transportem vyplývá, že si dělala určité naděje: „*Co se moji osoby týče, ujišťuji vás, že nemám z budoucnosti strach. Vzala jsem si spoustu nástrojů sebou a doufám, že se určitě uplatním.*“

Jak se mi však podařilo zjistit v památníku Terezín, na seznamu místních lékařů Elza není. Plán se jí tedy realizovat nepodařilo. A co víc, v Terezíně, kde byla šance na přežití podstatně vyšší než v jiných koncentračních táborech, strávili s Ottou jen pár měsíců. Už 26. října 1942 mířili dál. Do Osvětimi. Jeli transportem, který byl vůbec první z těch, co vezl terezínské židy do tohoto nechvalně proslulého pekla. Komplex místních táborů se teprve budoval a ti, kteří sem směřovali, se do výstavby měli zapojit. Kdo neměl dost sil, byl předem odsouzen k smrti. Šťastnější si život prodloužili o pár týdnů či měsíců. Při otrocké práci síly docházely brzy.

Máme doloženo, že z 1866 židovských mužů, žen a dětí, kteří přijeli společně s Ottou a Elzou prvním transportem z Terezína

Otto Daněk v roce 1953

do Osvětimi, bylo na práci vybráno 215 mužů a 32 žen. Všichni ostatní byli vzápětí zavražděni v plynových komorách. Konce války se pak z tohoto počtu dočkalo pouhých 33 lidí. Otto mezi nimi. A Elza? Vzhledem k tomu, že o ní od té chvíle už nemáme žádné zprávy, můžeme říci téměř s jistotou, že tehdy svůj boj o život prohrála.

Jak vydržet v pekle

Otto se tak ocitl úplně sám v místech, kde se přežití rovnalo zázraku. Ještě mu navíc nebylo šestnáct let, což byla věková hranice, která dělila cestu nově příchozích do práce od cesty do plynových komor. Jestli si Otto svůj věk přibarvil, nebo si svou existenci na tomto světě tehdy obhájil jiným způsobem, to už asi nezjistíme. Jisté je, že z koncentračního tábora Osvětim napsal svým příbuzným tři dopisy. Už na první pohled zvláštní. Jsou v češtině, i když dopisy z koncentračních táborů podléhaly cenzuře, dalo se tedy předpokládat, že by měly být německy. Nadto je psal na obyčejný kus papíru, žádné předtištěné oficiální dopisnice. A svým blízkým

sděluje mimo jiné: „*Mnoho mých kamarádů zde zahynulo, ale já si vždy řekl ne, nesmím, já se musím ještě s vámi shledat.*“ Nebo: „*Prozatím posílejte drahou, teprve v případě, že bych ztratil s vámi nynější spojení, posílejte poštou.*“ Historikové mi později potvrdili to, co jsem z dopisů vytušila i já. Určitě nešly oficiální cestou. A pak jsem získala dokumenty, které už doslova popisovaly, co dosud jen probleskovalo mezi řádky. A dokonce opět Ottovou rukou: „*Byl jsem člen táborové ilegální organizace, která organizovala v táboře aktivní odbojovou činnost... Byl jsem pověřován úkoly jako spojka k předávání vzkazů (motáků), prováděl jsem zajištění při konání ilegálních schůzek, několikrát jsem měl za úkol schovat ilegální tiskoviny-brožury... poskytoval jsem pomoc nemocným politickým vězňům,... předával jsem ilegální organizaci získané informace o situaci vytypovanému okruhu svých známých apod.*“

Otto svou práci pro odboj podrobně popsal v roce 1981 v „*žádosti o rozšíření osvědčení o aktivní odbojovou činnost po dobu pobytu v koncentračním táboře*“. A připojil k ní také několik svědectví spoluvězňů, například Miroslava Moslera: „*Ota Daněk pracoval v ilegální táborové organizaci, která právě jej jako mladého a nenápadného pověřila úkolem starat se o spoluvězně. Po návratu do vlasti a několikaletem setkání s bývalými spoluvězni se o Daňkovi s obdivem hovořilo.*“ Víme tak, že to bylo právě zapojení do odbojové organizace, co pomohlo Ottovi přežít. A nejen že přežil sám, pomáhal přežívat i jiným. Příběh Otty Daňka už tak není příběhem chlapce, který se stal

obětí nacistického teroru, je příběhem mladého odvážného muže, který se mu dokázal postavit.

Blíží se konec války

Dopisy z Ottovy pozůstalosti společně se zmiňovanými dokumenty vykreslují i další část jeho strastiplné cesty. Například transport smrti v lednu 1945, kdy byli vězni z Osvětimi evakuováni před blížící se Rudou armádou do jiných koncentračních táborů. V dopise se dočteme i o Ottově transportu, „*v němž ubozí, téměř nazí, hladoví lidé stáli v mrazech namačkáni na otevřených vozech a nikdo se k nim nesměl přiblížit s kouskem suchého chleba.*“

Otto prožil poslední část války v Buchenwaldu. Jenže osvobození se v něm nedočkal. Těsně před ním, v dubnu 1945, musel vyrazit na druhý transport smrti. Z toho se mu už podařilo uprchnout se dvěma spoluvězni: „*Vzhledem k tomu, že jsem byl z Čech a měl tu i známé, dostal jsem od táborové ilegální organizace za úkol zabezpečit ukrytí této skupinky. To se mi podařilo a skupinku jsem až do konce války ukryl prostřednictvím své známé.*“ A tak se Ottova pražská rodina, které byly adresovány jeho dopisy, se synovcem opět shledala těsně před koncem války, 24. dubna 1945. Po třech strastiplných letech, které strávil v koncentračních táborech, mohl Otto zase obejmout své blízké. Jeho bratranec Petr Pilný si Ottův příchod dodnes dobře pamatuje, i když mu bylo tehdy pouhých šest let: „*První, co bylo, tak mě popadl a moh mě umačkat.*“

Jestli si myslíte, že si Otto koenečně vydechl, odpočíval a léčil si rány na těle i na duši, tak nikoliv, jak vzpomíná Petr Pilný: „*Vypuklo pražský povstání a tihle chlapi*

okamžitě se do toho vrhli a šli se střílet s Němcema na barikády.“

Zase doma

Ottovi bylo tehdy osmnáct let a v rodině Petra Pilného už zůstal. Petrův otec, který byl bratr Elzy Daňkové, se stal jeho poručníkem. Ottovi nicméně zůstal i dům po mamince v Uhlířských Janovicích, který pronajímal a jezdil do něj s rodinou na prázdniny. Později, když se oženil v Brně a času bylo čím dál méně, janovický dům prodal. Dnes už bohužel nestojí, i když podle pamětníků šlo o pěknou vilu, která zdobila střed města. A jaký byl Ottův poválečný osud? Vystudoval Vojenskou technickou akademii a později s tituly docenta, inženýra, plukovníka a kandidáta věd přednášel na této vysoké škole dělostřeleckou techniku. Zemřel 20. dubna 1993.

Příběh Otty Daňka mě zaujal natolik, že jsem o něm natočila rozhlasový pořad. Kromě toho, že je velmi osobním dokumentem doby, v níž se odehrává, je i důkazem toho, co všechno člověk dokáže přežít, přetrpět a překonat, pokud má pevnou vůli, dostatek sil a také nemalou dávku štěstí. Miliony dalších nevinných obětí nacistického teroru se už domů vrátit nemohly. Proto je důležité si osudy lidí postižených jakoukoliv totalitní zvrácenou mocí stále připomínat. Pokud se znovu dostane ke slovu, nikde není psáno, že se další oběti něčí zvěle nemůže stát kdokoliv z nás.

Dokument o Ottovi Daňkovi „*Válka mezi řádky*“ si můžete poslechnout v rámci audio archivu Českého rozhlasu Plus v pořadu *Téma Plus*.

**Autor: Nad'a Reviláková
foto Rodinný archiv Ivy Řehořkové**

Osobnosti Uhlířskojanovicka

V roce 2006 vydalo Město Uhlířské Janovice publikaci Bohuslava Sajvery „Osobnosti Uhlířskojanovicka“, která čtenářům představila více než stovku významných „rodáků, krajanů a hostů“ bývalého soudního okresu Uhlířské Janovice (knihu je možno dosud zakoupit v městském informačním centru). Od té doby se v oblasti našich regionálních osobností objevilo nemálo doplňujících nebo zcela nových informací, o které se s vámi chceme v nepravděpodobném cyklu podělit. Uvítáme též tipy čtenářů na zajímavé regionální osobnosti nebo přímo jejich vlastní příspěvky do tohoto cyklu.

Friedrich Friedländer (1825 - 1901) malíř, veřejný činitel

Friedrich Friedländer se narodil v roce 1825 do uhliřskojanovické židovské rodiny (později konvertoval ke katolictví). První zmínku o jeho aktivitách nacházíme až v souvislosti s působením na vídeňské Akademii výtvarných umění. Tu začal studovat v roce 1844 a ani jejím absolutoriem jeho výtvarné školení neskončilo. Pokračoval dále v soukromých studiích v ateliéru prof. F. G. Waldmüllera a díky

štedrému mecenáši hraběti von Arthaberovi mohl v letech 1850 až 1856 podnikat studijní cesty i do zahraničí. Navštívil Itálii, Paříž, nejdéle pak setrval v německém Düsseldorfu, který mu byl po několik let domovem. Stal se členem skupiny Malkasten (přeloženo: skříňka s barvami), která zde vznikla už po roce 1848 nejen jako sdružení umělecké, ale částečně i z politických pohnutek (koexistence různých barev ve skříňce měla symbolizovat možnost mírového „sousedství“ uměleckých i politických tendencí).

Od roku 1856 se Friedländer natrvalo usadil ve Vídni. Zde se pro-

slavil nejprve jako malíř historických námětů - nejznámějším dílem tohoto tvůrčího období je monumentální olej na plátně o rozměrech 253 x 315 cm s názvem „Smrt Tassova“ (zobrazuje skon jednoho z nejvýznamnějších básníků italského raného baroka Torquata Tassa - viz obrázek k tomuto článku).

Dobové politické a válečné události pak v malíři probudily zájem o společenské vrstvy těmito konflikty nejpostiženější - v jeho malbách se začínají objevovat žánrové výjevy prostých Vídeňanů, chudiny, vojáků, válečných veteránů. Soucit s těmito lidmi však Friedländer neprojevoval jen na svých plátnech. Pod hlavičkou *Vlasteneckého pomocného spolku na dobu války* zorganizoval několik loterií uměleckých děl, z jejichž výnosů byli podporováni vojáci ranění např. v konfliktech se Sardinii a s Dánskem. Dalšími jeho významnými organizátorskými počiny byla účast na přípravě Světové výstavy v Paříži (1867 - člen císařské komise) a ve Vídni (1871 - šéf uměleckého oddělení komise).

Friedländerovo působení umělecké i organizátorské bylo ne-

sčteněkrát oceněno na nejvyšších úrovních nejen v rámci Rakouska-Uherska. Jeho umělecké aktivity vyústily v členství ve Vídeňské akademii výtvarných umění (1866) a v čestné členství v Uměleckém společenství v Mnichově (*Münchener Künstlergenossenschaft*). Byl též jedním z iniciátorů a následně zakladatelů Vídeňské umělecké společnosti (*Wiener Künstlergenossenschaft*). Za své aktivity organizátorské byl poctěn rytířskými řády Bavorska (Záslužný řád Sv. Michala), Francie (Řád čestné legie), Nizozemí (Řád lva) a Belgie (Leopoldův řád). Vrcholem Friedländerova ocenění byl pak Řád železné koruny III. třídy, udělený mu 27. října 1873 císařem Františkem Josefem. Držení tohoto řádu zaručovalo umělci automaticky právo na nobilitaci (povýšení do šlechtického stavu), čehož Friedländer překvapivě dlouho nevyužil. Žádost na povýšení podává až

po šestnácti letech, 18. července 1889, a c. k. ministerstvo vnitra mu vyhovuje obratem, do 3 dnů. Friedländer tak získal titul rytíře z Malheimu (*Ritter Friedlaender von Malheim*), k němuž přirozeně přináležel i erb (jeho popis zní: *Stříbrno-červeně polcený štít. V pravé polovině jsou tři šikmá červená břevna, v levé tři stříbrné štítky (2,1). Na štítě stojí dvě korunované turnajové přilby s červenostříbrnými příkrývadly a každá s dvěma zavřenými křídly, ze kterých je přední stříbrné a zadní červené. Pod štítem je stříbrná, červeně lemovaná páska s červeným heslem DURARE - POSLEDNÍ*).

Friedrich Friedländer zemřel ve Vídni v roce 1901 jako šestasedmdesátiletý. Se svou ženou Marií měl sedm dětí, z nich tři (syn Alfred, dcery Hedwiga a Camilla) se též věnovaly malířství. Nejstarší syn Rudolf byl soudním radou a nejmladší Friedrich významným

lékařem a univerzitním profesorem. Po anšlusu Rakouska v roce 1938 rodina Frieländerů emigrovala.

Obrazy uhlířskojanovického rodáka jsou dodnes součástí sbírek zejm. vídeňského vojenského muzea (*Wiener Heeresgeschichtlichen Museums*), z českých institucí pak Národní galerie (díky odkazu mecenáše Josefa Hlávky), či galerií v Brně, Ostravě nebo Karlových Varech.

I když o umělcově působení v Uhlířských Janovicích a ani v Čechách nemáme žádné zprávy, patří bezesporu k nejslavnějším uhlířskojanovickým rodákům, dekorovaným navíc šlechtickým titulem.

**Zdroje: Wikipedia
www.geni.com**

**Nová šlechta v českých zemích a
podunajské monarchii**

**B. Sajvera - Osobnosti Uhlíř-
skojanovicka
Ing. Tomáš Sajvera**

Dne 21. srpna 2021 uplynulo 15 let od úmrtí p. **Aloise Berana** z Uhlířských Janovic. Vzpomíná rodina.

Dne 16. září 2021 by se dožil 65 let pan **Jiří Litterbach** z Uhlířských Janovic. Vzpomínku věnovali sestry a bratr s rodinami.

Dne 22. září 2021 uplyne smutný rok od úmrtí mého manžela pana **Rudolfa Chvalníka** ze Zbizub. S láskou vzpomínají manželka Marie a děti Ruda a Dana s rodinami. V měsíci září nás také opustili i oba naši rodiče. 18. září 1992 tatínek pan **Antonín Lejnar** a 30. září 2008 maminka paní **Zdeňka Lejnarová**. Na oba s láskou a úctou vzpomínají dcery Marie, Zdeňka a Anička s rodinami.

Na této stránce zdarma otiskneme oznámení Vašich životních výročí a vzpomínek na blízké. Příspěvky můžete odevzdávat v Kulturním informačním centru v Uhlířských Janovicích nebo naskenované posílat přímo na redakční e-mail: redakce.mikroregion@gmail.com.

Rada města Uhlířské Janovice informuje

Vážení občané,

v poslední době se na nás řada z Vás obrací s dotazy, na čem vedení města momentálně pracuje a co řeší? Stále častěji nám připomínáte, že o dění ve městě Vás informujeme spíše sporadicky. Na veřejném zasedání Zastupitelstva města zazněla žádost, abychom Vás o probíhajících akcích a projektech více informovali na stránkách Mikroregionu. Tento požadavek je jistě oprávněný. Rádi bychom se tedy postupně pokusili shrnout naši činnost v uplynulých letech a následně Vás budeme informovat o aktuálním dění.

Na úvod bychom se rádi vrátili na začátek tohoto funkčního období. Současné vedení města nastoupilo do svých funkcí v listopadu roku 2018. V této době jsme převzali dva projekty.

První byl projekt na rekonstrukci budovy čp. 151, kde vznikají sociální byty. Dále tu byl projekt na rekonstrukci „hasičárny“. Ten byl zpracován již řadu let, ale nebylo přistoupeno k jeho realizaci z důvodu nepřidělení dotací. Jelikož se během té doby změnila řada vyhlášek a předpisů, bylo nutné jej částečně přepracovat. Tyto úpravy si bohužel vyžádaly jistý čas, a proto práce na rekonstrukci probíhají nyní.

V roce 2019 jsme nejprve museli vypracovat Strategický rozvojový plán města, který dosud chyběl. Dále byly zpracovány pasporty komunikací, dopravního značení, odpadového zařízení atd. Pořízení těchto dokumentů je dáno zákonem a bez nich nemůže město žádat o dotace.

Následně jsme se pustili do pří-

pravy nových projektů. Příprava projektu, výběrových řízení apod. je časově náročná a trvá zpravidla rok a více. Bohužel tyto časové lhůty není možné nijak urychlit. Předpisy stanovují určitý postup, který se musí dodržet. Sami musíme přiznat, že nás zdoluhavost těchto procedur překvapila.

Pracovali jsme na projektech rekonstrukce ulic Zahradní, Ladova, Bezručova a Nad parkem. Zároveň jsme vedli jednání s firmou VHS Vrchlice-Maleč, a. s., o opravě kanalizace v ulicích Bezručova, Pečírkova, Komenského, Sportovní a Smetanova. Dále jsme jednali o zřízení odlehčovací kanalizace v ulici Okružní a o prodloužení vodovodu v ulici Jungmannova.

Zahájili jsme práce na přípravě projektu rekonstrukce školní družiny, tělocvičny a učebny fyziky na II. stupni ZŠ.

Zahájili jsme jednání o bezúplatném převodu účelové komunikace za sběrným dvorem a o propojení účelové komunikace mezi Mitrovem a Borkem.

Dále bylo nutné řešit smlouvu s firmou Kavalierglass, a. s., o využívání části bytového domu „Žlu-

ták“. Firma měla s městem uzavřenou smlouvu na 20 let. Od podepsání smlouvy uplynulo 23 let a další užívání nebylo řešeno. Jelikož bytový dům potřebuje rekonstrukci, jednali jsme s firmou o spoluúčasti a městem byla připravena nová smlouva. Firma Kavalierglass, a. s., však neměla o prodloužení smlouvy zájem, a tak je nyní celý dům v užívání města. V letošním roce byl zadán projekt na celkovou rekonstrukci bytového domu a přilehlého parkoviště.

Byla uzavřena smlouva o smlouvě budoucí s firmou zajišťující výstavbu třech bytových domů v ulici Okružní.

Pokračovaly práce na rekonstrukci zdravotního střediska. Oproti původnímu plánu však byla rekonstrukce rozsáhlejší. Byla také provedena revize a výměna topení v budovách 115 a 116 na Václavském náměstí. Dále byl pro tyto budovy připraven projekt na rekonstrukci elektroinstalace a vody.

Vybudovali jsme novou dlážděnou cestu v parku a obdobnou úpravu dostalo i prostranství před místním hřbitovem. Z Václavského náměstí byly odstraněny

původní plechové čekárny a byly nahrazeny novou čekárnou s bezbariérovým přístupem.

Byla provedena modernizace místního rozhlasu, který byl dále zaveden do Janovické Lhoty, Bláta, Silvánky, Mitrova, Kochánova, Malejovic a Opatovic II. Nový rozhlas v obcích byl dále připojen na výstražný varovný systém obyvatelstva. Opravy se dočkaly i místní komunikace v Malejovicích, Janovické Lhotě a na Kochánově.

V březnu město převzalo nové zásahové cisternové vozidlo pro JSDH, které bylo pořízeno z dotací Fondu zábran škod, dotačního programu Středočeského kraje, Nadace Agrofert a města.

Značnou investicí bylo pořízení zametacího vozu. V předchozích letech si město obdobný stroj půjčovalo od Zruče a za pronájem se platilo. Od pořízení vlastního zařízení bylo z ulic odklizeny přibližně 80 tun odpadu.

Na konci roku 2018 mělo město na účtu přibližně 80 milionů. Řešili jsme otázku, zda je možné je nějakým způsobem zhodnotit. V únoru 2019 byl městem zřízen spořicí účet, na který bylo uloženo 60 milionů. Díky příznivému vývoji roku 2019 a počátku roku 2020 byly tyto peníze zhodnoceny úrokem

téměř 980 tisíc.

Byly přezkoumány smlouvy mezi městem a nájemci zemědělské půdy a ostatních pozemků a byly upraveny nájmy podle skutečné výměry pozemků. Dále byla řešena otázka tzv. připlocených pozemků. S uživateli těchto pozemků jsou vedena jednání o odkupu.

Město v roce 2019 podpořilo následující organizace a aktivity – Materské centrum Uhlíček, Ochotnický spolek Uhlíř, SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů, Centrum pro zdravotně postižené a seniory, TJ Sokol, Fotbalový klub, z akcí pak Dětský den, Den her, Školní akademie, Bezpečně na cestě, Memoriál Stanislava

a Petra Jechových, Noc kostelů, Husovy slavnosti a Dětský rybářský kroužek a závody.

V kulturní oblasti proběhly tradiční Janovické slavnosti, jejichž součástí bylo dřevosochání, kovářská dílna, výroba šperků, prezentace práce Tvořivých žen atd. Vystoupila skupina Žoldněři a nechybělo ani ochotnické divadlo. V rámci oslav se konala také výstava „Proměny Janovic v posledních sto letech“. Během léta dvakrát proběhlo letní kino a poprvé se konala nová akce Loučení s létem.

V říjnu pak proběhlo slavnostní odhalení obnovené pamětní desky věnované legionáři Josefu Benešovi, který padl v bitvě u Zborova. Pietního aktu se účastnili členové Československé obce legionářské a zástupci místních spolků. V rámci této akce se také konala výstava Československé legie 1914–1920.

Pokusili jsme se shrnout to nejpodstatnější, co se v roce 2019 odehrávalo a na čem se pracovalo. O dalších činnostech a projektech z následujícího období Vás budeme informovat v dalším vydání Mikroregionu.

Rada města Uhlířské Janovice

Před deseti lety ukončila činnost cihlárna ve Chmelišti

Deset let od ukončení výroby cihel a stavebních dílů v poslední funkční cihelně – panelárně v regionu v obci Chmeliště v roce 2011

Rozsáhlé jílové ložisko v okolí Uhlířských Janovic umožnilo vznik řady známých cihelen, které vyráběly i jiné zdící prvky a střešní krytinu. Stopy po nejstarších cihelnách v našem regionu jsou v obci Bláto a v Ratajích nad Sázavou nad bývalým mlýnem Kuchelník.

Dosud známé stopy po zaniklých cihelnách v našem regionu jsou v obcích Chmeliště, Žišov, Bláto, Radvanice, Mirošovice, Smrk, Rataje n. S., Kozojedy a Soběšín. Mimo mikroregion jsou známé zaniklé cihelny v obcích Červené Pečky, Hatě, Bělokozly a Sedliště – obec Sázava nad Sázavou.

Nejstarší stopy po zaniklých cihelnách jsou v Ratajích n. S. v lokalitě nazývané U Habrů – na starších mapách lokalita K cihelně.

Cihelna byla zbudována na severní straně ratajského ostrohu nad vodním mlýnem Kuchelník a sloužila pro pálení cihel na výstavbu ratajského zámku, kostela a potom v roce 1720 pro stavbu pivovaru, který postavil nový majitel ratajského panství hrabě Václav Kinský. Výrobu cihel na panství řídil panský cihlář, který bydlel v domě č. p. 67 na náměstí v Ratajích.

Severní příkrýsvah vyhloubený po těžbě jílu sloužil do konce 80. let minulého století jako vyhledávaná sjezdovka pro děti místní školy a obyvatelé obce v zimních měsících.

Italští stavitelé zámku a kostela vybudovali v lesní lokalitě Na Ivání

tří pece na pálení vápence pro výrobu vápenné malty.

Druhou nejstarší cihelnu, která patřila pod panství knížete Jana II. z Liechtensteinu, byla cihelna u obce Bláto. Na mapách z r. 1896 označovaná Z. O. (ziegelofen). Výroba zde skončila v 50. letech a prostor po vytěženém jílu byl využit začátkem 90. let pro vybudování skládky komunálního odpadu ze širokého okolí. Tato cihelna vyráběla také střešní tašky a další kvalitní pálené výrobky. Asanovaná skládka nyní slouží k roztřídění odpadů – provozuje ji firma FCC HP, s. r. o., provozovna Uhlířské Janovice – Bláto.

Zprovozněním železnice Kolín – Čerčany v roce 1901 byly podél trati vybudovány další cihelny – v Hatích, Červených Pečkách, Mirošovicích a také na Sedlišti – na panství Sázavském.

Kruhovou pec na Sedlišti nechal zbudovat Velkostatek sázavský. Stavitelem byl Richard Schwarz na základě povolení obecního úřadu Sázava ze dne 3. 4. 1902. Objekt

půdorysu 47x21 metrů s komínem vysokým 38 m byl postaven 19 m od kolejí nově vybudované místní dráhy v těsné blízkosti nákladového. Postavená kruhová pec sloužila k pálení cihel a vápence zde těženého. Za druhé světové války byly vápencové lomy provozovány pod firmou Lom Čech a Bělohradský. Jílová hmota byla na Sedlišti dovážena drahou po zbudované železniční vlečce. Kruhová pec skončila provoz v 50. letech a vlečka k ní byla zrušena. Nyní je v tomto prostoru chatová zástavba.

V obci Mirošovice vybudoval ve 20. letech úspěšný podnikatel pan Antonín Polesný moderní kruhovou cihelnu na výrobu cihel a dalších stavebních materiálů. Do cihelny zřídil železniční vlečku pro snadnou dopravu pálených cihel a také na odvoz kaolinu, který zde nakládal do vagonů a dále expedoval na Karlovarsko cihlář pan Stanislav Kadeřábek ze své cihelny v obci Smilovice – Smrk. Tovární komín i budova cihelny byly odstřeleny až v roce 1968. Výroba byla ukon-

čena koncem 50. let.

Další cihelnu v našem regionu založil ve 20. letech v obci Smilovici, katastr obce Smrk, pan Stanislav Kadeřábek. Byla provozována do poloviny 50. let – znárodněním byla výroba cihel a těžba kaolinu ukončena. Zabaveno bylo strojní zařízení, dieselaagregát s dynamem na výrobu el. proudu a větrná elektrárna. Objekty byly rozebrány a veškeré vybavení odvezeno bez dokladů na zabavené věci. Vedle cihelny byl ještě rodinný dům obývaný dělníky a také dvě studny. Těžba kvalitního kaolinu dopravovaného železnicí na karlovarsko skončila. Pan Kadeřábek obýval dům č. p. 40 v obci Smilovici, poblíž cihelny.

V obci Rataje, vedle dvora Kozojedy, vybudovala rodina pana Potužáka z obce Malovidy výrobu cihel z nepálené hlíny, tzn. vepřovic.

V obcích Bělokozly a Radvanice pracovaly dvě cihelny menšího rozsahu – patřily Velkostatku Sázava a z části sázavským mnichům a benediktinům, z části také obci Úžice.

Význam cihelen pro celý region znamenal dostatečný zdroj snadno dostupných nehořlavých střešních krytin a stavebních materiálů, které nahrazovaly doškové a šindelové střechy a roubené dřevěné stavby. Tím bylo sníženo riziko požárů v okolních vesnicích.

Poděkování patří za poskytnuté podklady a fotografie rodině Potužákových z obce Malovidy, panu Jaromíru Mičanovi z obce Smilovici a rodině pana Kroumana a panu Holečkovi z obce Mirošovice, panu P. Štikovi, M. Štědrovi a Šafránkovi.

Z dostupných podkladů a za pomoci uvedených spolupracovníků sestavil

Vorlíček Jiří

Sázíme budoucnost

Strom roku, autorka Lucie Mojžíšová

Vážení čtenáři,

rádi bychom se s Vámi podělili o pár tipů na soutěže a akce, jejichž společným cílem je propojovat komunity a pomáhat zmírňovat dopady změn klimatu na naše města a krajinu.

Podpořte strom, který si zaslouží pozornost a péči. Hlasujte v anketě Strom roku

Do finále letos jubilejního 20. ročníku ankety Strom roku postoupila dvanáctka kandidátů ze sedmi krajů. Ti usilují o prvenství v podobě odborného ošetření zdarma a postupu do celoevropského kola soutěže. Lidé mohou své favority podpořit online na www.stromroku.cz anebo pomocí DMSky do **12. září**. Od vzniku ankety se do hlasování zapojilo více než 729 tisíc lidí a vybralo se téměř 2,8 milionu korun, které putovaly na výsadbu a ošetření stromů.

Rozhodněte o nejlepším adaptačním opatření na změnu klimatu

Jak předcházet škodám z přívalových dešťů a dalším extrémům počasí, které na nás dopadají stále

častěji? Také na to hledali odpovědi autoři osmnácti projektů, které se letos probíjely do finále soutěže Adapterra Awards. Podpořit až dva favority z finálové osmnáctky mohou lidé do **15. října** na www.adapterraawards.cz.

Zapojte se do výsadby Aleje svobody

V bývalém vězeňském zařízení pro politické odpůrce komunistického režimu Vojna u Příbrami vyrostle nová Alej svobody. Město zvítězilo v grantové výzvě Nadace Partnerství, která tradiční výsadbu symbolických sametových alejí organizuje. Akce, která běžně pojme až 500 dobrovolníků, letos připadne na sobotu **13. listopadu**. Město ji uspořádá v součinnosti s Hornickým muzeem Příbram s možností prohlídky za symbolické vstupné. Nová výzva pro obce na výsadbu Aleje svobody 22 bude vyhlášena příští rok na jaře. Více o putovní akci na www.alej-svobody.cz.

Anna Poledňáková
PR koordinátorka iniciativy
Sázíme budoucnost

Ozvěny Mnichova

Český národ prožil ve svých dějinách řadu vzestupů i pádů. Období rozkvětu se střídala s chvílemi velkých tragédií a ztrát. Každá taková zkušenost národ jistě formovala a zanechala své nesmazatelné stopy. Za největší tragédií v našich dějinách musíme považovat takzvanou Mnichovskou zradu, která zasadila našemu národu ránu, která se dosud nezacelila. Její dozvuky můžeme v řadě ohledů spatřovat dodnes. Pojdme se tedy vypravit do roku 1938, kdy obrovské rozhodnutí bránit vlastní stát vystřídal pocit naprosté bezmoci a zmaru.

Rok 1938 byl pro Evropu v mnoha ohledech přelomový. V Německu byl již řadu let u moci Hitler a Třetí říše se pod jeho vedením stávala novou hrozbou pro mír v Evropě. Na tuto skutečnost upozorňovala řada politiků a diplomatů, avšak vrcholní představitelé Anglie a Francie i přes tato varování uplatňovali vůči Německu politiku ustupování. Na rostoucí agresivitu Německa upozorňoval i prezident Beneš. Jeho četná varování však nebyla vyslyšena. Většina politiků si nebyla ochotna připustit, že nad Evropou se roztahuje přízrak blížící se války.

Německo dlouhodobě porušovalo pravidla Versailleského mírového systému a horečně zbrojilo a budovalo armádu. Žádná z těchto skutečností však nepřiměla Anglii a Francii jednat. Když 12. března 1938 provedl Hitler anšlus Rakouska, nastalo v Evropě velké zděšení. Rakousko bylo pohlceno Německem a Anglie i Francie jen nečinně přihlížely. Jedinou odpovědí na tuto agresi bylo vydání protestní nóty, která však Hitlera

příliš nezajímala.

Beneš si uvědomoval, že po anšlusu Rakouska se pozornost Německa obrátí právě na Československo. Benešův odhad byl správný. Hitler již od roku 1937 připravoval plán na vojenské obsazení ČSR. Do tohoto plánu byla zahrnuta i početná německá menšina, která v republice žila. Ta se měla stát pátou kolonou, která dopomůže k rozbití republiky. Podmínky pro tento plán byly připravovány už od roku 1933, kdy se Hitler dostal v Německu k moci.

Na podzim roku 1933 byla v Československu založena Sudetoněmecká strana, v jejímž čele stanul Konrad Henlein. SdP z počátku zdůrazňovala svou loajalitu vůči ČSR, avšak její vrcholní představitelé aktivně spolupracovali s Hitlerem. SdP po léta rozehrávala strunu německého nacionalismu a podněcovala odpor sudetských Němců vůči ČSR. Ačkoliv Němci požívali všech občanských práv a od roku 1926 měli své zástupce i ve vládě, silně jim vadilo postavení menšiny. Tento problém však nedokázala politická reprezentace ČSR řešit.

Krátce po anšlusu Rakouska se rétorika SdP diametrálně změnila. Henlein na pokyn Hitlera začal vystupovat s celou řadou požadavků a v tzv. Sudetech začala situace eskalovat. Dva ze tří německých ministrů pod nátlakem Henleina vystoupili z vlády a jejich politické strany se sloučily s SdP. Silné napětí v Sudetech dále posilovala agresivní rétorika, kterou proti ČSR začalo Německo používat. Hitlerova propaganda zdůrazňovala, že Němci v Československu trpí pod kru-

tovládou Čechů a je nutné proti tomu zasáhnout.

Anglii a Francii nebyla situace v Československu lhostejná, avšak obě země od počátku této krize vyvíjely na republiku nátlak a přály si co nejrychlejší uzavření dohody mezi ČSR a Henleinem. Nic na jejich postoji neměnil fakt, že Francie měla s Československem uzavřenou spojeneckou smlouvu. Ta obě země zavazovala k vzájemné vojenské pomoci v případě, že by jedna z nich byla napadena Německem. Beneš se tomuto tlaku odmítal podvolit a upozorňoval Francouze i Brity, že Henlein je jen vykonavatelem Hitlerovy vůle. Beneš se snažil obě velmoci přesvědčit, že Hitlerovým cílem je vyvolat v Evropě další válku. Zároveň deklaroval, že republika je plně připravena dostát svým spojeneckým závazkům. Beneš se nespolehal jen na smlouvu s Francií, i když byla pro něho naprosto klíčová. Dále jednal o spojení se Sovětským svazem. Spojenecká smlouva mezi Československem a Sovětským svazem byla podepsána v roce 1935. SSSR měl vystoupit na podporu Československa v případě války s Německem. Byla zde však podmínka, že nejprve musí svým závazkům dostát Francie a vstoupit do války.

Československo mělo nejlépe vyzbrojenou armádu v Evropě. Sice by pravděpodobně nedokázala Hitlera porazit, ale každopádně byla natolik silná, aby dokázala Německu nějaký čas vzdorovat a způsobit mu značné ztráty. Ostatně s tím spojenecká smlouva mezi Francií a ČSR počítala.

Bylo ujednáno, že českoslo-

venská armáda měla Německu vzdorovat přibližně tři měsíce, během kterých měla Francie mobilizovat a vpadnout do Německa. Armáda ČSR měla postupně ustupovat až na území Slovenska, kde měla všemi prostředky hájit své pozice.

Zatímco se Anglie a Francie snažily za každou cenu vyhnout novému konfliktu, tlak SdP na vládu ČSR rostl. Henleinovy požadavky byly stále rozsáhlejší a v dubnu 1938 byly formulovány v tzv. Karlovarském programu, jehož přijetí by de facto znamenalo vznik státu ve státě.

Československá vláda odmítala na požadavky Henleina přistoupit a snažila se hledat jiné řešení. Situaci komplikoval fakt, že Německo zesilovalo agresivní rétoriku vůči republice a podněcovalo sudetské Němce k odporu. Navíc se začaly šířit zvěsti, že Německo hodlá na republiku zaútočit. Vzhledem k těmto okolnostem se vláda rozhodla vyhlásit částečnou mobilizaci a armáda se přesunula do pohraničí.

Ve společnosti panovala jasná nervozita z budoucího vývoje. Zároveň však byla cítit silná odhodlanost bránit republiku a demokracii. Největší demonstraci síly a odhodlání Čechoslováků postavil se Německu na odpor představoval desátý Všesokolský slet. Již od května se konala řada sportovních akcí, kde byla prezentována hrdost na vlastní stát a touha po zachování svobody a svr-

chovanosti. Samotný Všesokolský slet byl zahájen 3. července 1938. Hlavním heslem sletu bylo „Budovat a bránit“. Slavnostního zahájení se účastnila řada delegací. Největší pozornost si získalo cvičení mužů, během kterého byla zdůrazňována husitská tradice a které bylo zakončeno slavnostní přísahou věrnosti republice. Sokolové jasně dokázali, že se nehodlají podrobit německé agresi a jsou připraveni za vlast bojovat i umírat. Další součástí této neobyčejné akce byl den brannosti, kdy byla předvedena vojenská technika. Byl to jasný signál, že Československo na rozdíl od Anglie a Francie nespí na vavřínech, ale k obraně vlastního státu i k udržení míru v Evropě přistupuje aktivně.

Beneš si uvědomoval, že značný problém mohou představovat další sousedé republiky - Polsko a Maďarsko. Především s Polskem tedy zahájil diplomatická jednání, která měla vest k tomu, aby Polsko v případě války s Německem zachovalo neutralitu. Pro dosažení tohoto zámeru byl ochoten akceptovat jisté územní ústupky vůči Polsku. Dále pak Beneš aktivně jednal s velvyslancem SSSR o vojenské pomoci. Sovětský svaz zároveň vyvíjel tlak na Polsko, aby se v případě konfliktu s Německem nepřidal na stranu německého agresora. Nutno dodat, že na vzrůstající německou agresivitu Sovětský svaz upozor-

ňoval dlouhodobě a několikrát nabízel Anglii a Francii uzavření široké koalice proti Německu. Tyto nabídky však nebyly brány v úvahu.

Spory mezi vládou ČSR a SdP pokračovaly, byť československá vláda předložila několik návrhů na nápravu domnělé národnostní nerovnosti mezi Čechoslováky a Sudetskými Němci.

Anglie a Francie se obávaly eskalace konfliktu a do Čech vyslaly lorda Runcimana, který měl situaci posoudit. Runciman dorazil do ČSR v srpnu a několikrát se setkal se zástupci čs. vlády. Od počátku naléhal na maximální vstřícnost vůči požadavkům SdP. Runciman dále podnikl cestu do Sudet, kde se jeho hostiteli stali přední členové a sympatizanti SdP. Postarali se o dokonalé divadlo, kdy jej Sudetští Němci vítali jako zachránce před českým terorem. Runciman byl pod drobnohledem československých i zahraničních pozorovatelů. Byl často kritizován za přichylnost k vrcholným představitelům SdP, v jejichž přítomnosti trávil i většinu svého volného času během mise v Československu. Beneš na tuto skutečnost hleděl s velkými obavami. Začal se totiž naplňovat nejčernější scénář budoucího vývoje.

Další dění dramatického zápasu o republiku si připomeneme v příštím vydání Mikroregionu.

Jakub Michálek

Po stopách zmizelých sousedů

Jak bylo uvedeno v srpnovém vydání loňského roku, město Uhlířské Janovice zřídilo transparentní účet u KB, který bude sloužit ke vkládání finančních darů pro realizaci naučné stezky – na připomínku židovských obyvatel z našeho města.

Transparentní účet sbírký je: 123-0760660247/0100, název účtu: „Po stopách zmizelých sousedů“.

Dále je možné přispívat do pokladniček umístěných v knihovně a v obchodě pana Vladislava Filipa – VF ELECTRIC, Kolínská 892, Uhlířské Janovice. O budování stezky a pokládání kamenů budeme informovat.

Lesy Švarc

PALIVOVÉ DŘEVO

Dřevosklad Radlice u Barchovic

Prodej a výroba štípaného palivového dřeva

- ✓ Dřevo jehličnaté – smrk, borovice
- ✓ Dřevo listnaté tvrdé – buk, dub, jasan, habr
- ✓ Dřevo listnaté polotvrdé – bříza
- ✓ Dřevo listnaté měkké – olše, lípa, topol

Ceny od 740,- Kč za prms (vč. DPH)
Objednané dřevo dovezeme až k Vám domů.

Objednávky a informace ☎ **727 830 485**

www.lesysvarc.cz

ŠTÍPANÉ DŘEVO NA TOPENÍ

**CENA OD
690 Kč / I prms**

☎ **603 327 169**

Pohřební služba
Jeřábek spol. s r.o.

Uhlířské Janovice

Hasičská 521, budova úřadu práce

Provozní doba: po – pá 8:30 – 15:30

Tel.: 326 722 945, nonstop převoz zesnulých 602 123 503

Web: www.pohrbyjerabek.cz, email: pohrbyuhljan@seznam.cz

- důstojné smuteční rozloučení v obřadních síních, kostelích, z domu smutku po celé ČR,
- rozloučení v rodinném kruhu v pietní místnosti pro max 8 osob,
- kremaci i uložení do hrobu nebo hrobky,
- hudbu reprodukovanou i živou (kvartet nebo kapelu),
- 21 druhů rakví v hodnotách od 3.425,- do 39.100,-,
- řečníka pro občanské i kněze pro církevní rozloučení,
- zajistíme autobus pro smuteční hosty, kvalitní květinovou vazbu,
- výkop hrobu i otevření hrobek, rozptyl popela na rozptylových loučkách,
- kamenické práce, zhotovení nápisových desek a pomníků, prodej hřbitovních doplňků,
- v nutných případech (např. imobilita) sjednáme pohřeb u Vás,
- pomoc při vyřizování úmrtního listu a podobně,
- **možnost platby kartou Visa, Visa electron, MasterCard, Maestro, JCB a Diners Club.**

Co nového v knihovně?

Městská knihovna Uhlířské Janovice informuje na adrese www.uhlirskejanovice.cz/knihovna o novinkách v knihovním fondu. Přinášíme z nich výběr, ve kterém možná najdete tu pravou knihu pro zářijové večery i vy.

Jaroslav Kuťák - Vražda Kafkova vnuka

Když obyčejný sběratel drobností objeví tajemství minulosti, které může mít celosvětový dosah, neví, zda sebere odvahu, aby se ujal temných příběhů sám a šel po stopách, které se zdají být nebezpečně zameteny. Slavný spisovatel Franz Kafka měl mít syna s přítelkyní své snoubenky. Podle svědků o něho neprojevoval pražádný zájem, protože nevěřil, že je malý Martin jeho dítětem...

Vlastimil Vondruška - O svobodě myšlení

Na základě logiky a historických zkušeností rozebírá jeden z nejznámějších českých autorů hranice mezi dezinformací, informací a názorem. Vypráví o tom, jak bylo mínění lidí ovlivňováno v minulosti, jaké prostředky se k tomu používaly, navíc na řadě konkrétních příkladů ukazuje, jak škodlivá je netolerance k myšlenkám jiných lidí.

V knize nalezne čtenář kromě mnoha zajímavých informací a odborných údajů také autorův svěží humor.

Anne Jacobs - Panský dům 4, Návrat

Augsburg 1930.

Marie a Paul Melzerovi jsou šťastní a jejich láska je silnější než

kdy jindy. Navíc je korunována třetím dítětem, v té době čtyřletým Kurtim. Světová hospodářská krize a těžké časy však dolehnou i na Paula, který musí bojovat o přežití textilní továrny. Když náhle těžce onemocní, je zase jednou na Marii, aby zachránila podnik před krachem. Ve hře totiž není nic menšího než osud celé rodiny a jejich milovaný dům, který mohou zachránit, jen když budou držet všichni spolu.

Kateřina Dubská - Člověk Gabriel

Vydali jsme se na cestu toho roku, kdy zima byla příliš krutá a jaro stále nepřicházelo. Kola našich barevných vozů se roztočila proti proudu řeky, která se užila tím víc, čím blíže jsme byli velkému městu, ve kterém lidé mluvili rachotivou řečí a žil v něm císař vládnoucí velké říši. Roztočila se i kola mého života, který, doposud uzavřen v náručí mé rodiny a v divoké krásě našich koní, se začal ubírat směrem, kde víno teče proudem, silná slivovice odpočívá v chládku a kde ženy jsou voňavé a oblé jako čerstvě napadané meruňky...

Budu vám vyprávět příběh o snech, o černých hřívách a světlých vlasech, o přátelství, lásce, válce i větríku, který jeho nit zavane, kam se mu jen zachce. Bude to příběh o životě člověka. Dávno zaniklý svět kočovníků s pestrobarevnými vozy, tajemství přírodní magie a život slovácké vesnice pod buchlovskými kopci.

Magda Knedler - Porodní sestra z Osvětimi

V pekle koncentračního tábora

zachránila tisíce dětí.

Do koncentračního tábora v Osvětimi přijíždí další transport vězňů. Mezi nimi je porodní bába z Lodži, která na vlastní žádost začíná pracovat v nelidských podmínkách: bez vody, základních lékařských nástrojů a léků. Porody vede na kamnech přikrytých starou dekou. Mnohokrát riskuje život, když se staví proti rozkazům bezohledného Josefa Mengeleho.

Dělá vše, aby ochránila děti před krutými experimenty.

Podporuje mladé matky, jimž byly jejich novorozené děti násilím odebrány a poslány do Říše. Nebo na smrt...

V Osvětimi nebyla Stanisławou Leszczyńskou. Byla Mámou. Byla nadějí.

Porodní bába z Osvětimi je dramatický příběh inspirovaný hrdinným osudem Stanisławy Leszczyńskiej. Polská porodní bába vedla v táboře tisíce porodů, při nichž nezemřelo žádné dítě, žádná žena.

Kateřina Kyjonková

-martinus.cz-

Prázdninové hasičské stovkování

Hasičský Český pohár v běhu na 100 m překážek pokračoval v létě čtyřmi závody. 17. 7. v Praze, 24. 7. v Třebíči, 31. 7. v Bludově a 7. 8. v Kamenci u Poličky. Na všech těchto závodech měl Sbor dobrovolných hasičů Uhlířské Janovice své zástupce.

V mužské kategorii reprezentují sbor bratři Jiří a Jakub Vyhnánkovi. Oba kluci si vedli velmi dobře a jejich výsledky byly v konkurenci nejlepších nad očekávání. V celkovém hodnocení mužské kategorie Českého poháru 2021 se Jakub umístil na skvělém 9. místě a Jirka na 18. místě. Svým vystoupením na těchto závodech si kluci zajistili kvalifikaci na Mistrovství České republiky, které se uskuteční v Ostravě 21. srpna.

V kategorii mladších dorostenců se na všech soutěžích představili

Třebíčská stovka, Jirka

Pavel Bílek a Matěj Mašek. Matěj se ve všech kolech blýskl velmi vyrovnanými výkony a na všech zmiňovaných závodech se umístil v TOP 10. Nejblíže k medaili měl v Bludově, kde skončil na nepopulárním 4. místě. Pavel sice tak vyrovnané výkony neměl, ale 4. místo z Třebíče a hlavně 1. místo z Kamence ho

v celkovém hodnocení posunulo těsně před Matěje. Kluci se tak v žebříčku nejlepších běžců Českého poháru 2021 v kategorii mladších dorostenců srovnali hned za sebou – Pavel obsadil celkově 4. místo a Matěj 5. místo.

M. Vondráčková
foto I. Špačková (SH ČMS)

Běh ke Kamennému stolu

V sobotu 7. srpna proběhl již pátý ročník tohoto oblíbeného závodu. Zúčastnilo se jej 22 dětí do 15 let, 12 žen a 41 mužů. U příležitosti běhu na Kamenný stůl obnovil městys Rataje nad Sázavou po 16 letech český i německý text na stojnách stolu: Česká lesnická jednota 10. VII. 1905.

Na děti (a pár rodičů, kteří dělali podporu těm nejmladším závodníkům) čekal zhruba kilometrový okruh okolo zámku. Nejrychleji jej zaběhl **Tomáš Koutník** (2,27). Trasa pro dospělé, která vedla ke zmiňovanému Kamennému stolu, měla 8,6 km. Nejrychlejší čas měl **Rudolf Jánošík** (34:27,2), z žen doběhla první **Andrea Adamcová**

(40:47,2). Na všechny doběhnuvší čekal diplom a medaile, první tři místa byla odměněna pohárem. Ocenění byli také nejstarší i nejmladší účastník a účastnice.

V zámeckém Šenku bylo pro všechny připraveno osvěžující občerstvení a po vyhlášení výsledků závodů následovalo losování tomboly.

Zasloužené poděkování patří všem, kteří se podíleli na skvělé organizaci závodu, přípravě trasy a zajištění zázemí pro závodníky. Děkujeme také hasičům, kteří se postarali o bezpečnost závodu jak na úsecích vedoucích po místních komunikacích, tak v terénu. Závod proběhl i díky sponzorům, jimž patří

velké díky: Pekass, a. s., Městys Rataje nad Sázavou, Kärcher, Kácovský pivovar.

www.behnakamennystul.cz

Martin Vacka
Kateřina Kyjonková

Nohejbal v Ledečku

Poslední červencová sobota už po 22. patřila v Ledečku sportu. Uskutečnil se tradiční turnaj nohejbalových trojic Ledečko Cup.

Klání se zúčastnilo 12 týmů, které odehrály celkem 28 zápasů. Největší účast byla z řad místních – jsme rádi, že v Ledečku je tolik sportovních nadšenců. Týmy doplnili borci ze Sázavy, Rataj nad Sázavou a Hvězdonic.

Každoročně hrajeme o pěkné ceny a také putovní pohár. Ten se dlouho nepodařilo udržet „doma“, ale letos se slavilo. Ve finále se o pohár porvali domácí. O třetí místo hrály pak týmy z Hvězdonic a Sázavy. Loňští vítězové, hvězdoničtí, byli ti úspěšnější.

Konečně pořadí týmů:

1. Druhý pokus
2. Ledečko
3. Bez nervů
4. Já nevím
5. Langoš

6. Ještě jedno a jdeme
7. Vrbiny
8. Motýle
9. Gladiators
10. Ratajský hukot
11. Vodřený káčka
12. Jižní stráně

S turnajem nám pomáhají sponzoři, Dřevařské centrum, s. r. o., a Reklamní studio Avalon, kterým velice děkujeme. Díky patří také

za podporu obci Ledečko a nesmíme zapomenout vyzdvihnout pomoc dobrovolníků, kteří s námi turnaj připravují.

V roce 2022 poslední červencovou sobotu zase naše hřiště ožije, tak už s tím teď můžete počítat. Ať už jako hráči, nebo jako fanoušci s pivem a klobásou.

Za organizační tým turnaje

Adéla Křemenová

Léto s fotbalem

13. července zahájili muži FK Uhlířských Janovic přípravu na novou sezónu 2021 – 2022. Na letní přípravu jsou zatím naplánována čtyři přátelská utkání pro A-tým. Pro B-tým pak jedno přátelské utkání a 1. kolo poháru OFS.

V srpnu se starší příprava pod vedením trenérů Martina Stoupy a Josefa Tvrdeho zúčastnila tradičního fotbalového soustředění ve Zbraslavicích. Počasí nám přálo a tak si děti mohly kromě fotbalových aktivit vyzkoušet i plav-

bu na paddleboardech, plážový volejbal, házenou v písku, košíkovou, ping-pong, nohejbal, kreace na obří trampolíně či bungee running. Součástí prodlouženého víkendu byl i miniturnaj v různorodých disciplínách v seskupení s rodiči a večerní opékání buřtů. Mladí fotbalisté se opět přesvědčili, že staví-li se člověk k překážkám s úsměvem, má napůl vyhráno. Velké díky patří trenérům za skvělou organizaci, rodičům za podporu a dětem za výdrž a nekonečnou zásobu dobré nálady, kterou nás – dospělé – bezděčně nabíjí do dalších všedních dní...

Lenka Příbylová

Uklid'me svět

Tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody, ČR, 4. 8. 2021

Celosvětový úklidový den 18. září se kvapem blíží! Český svaz ochránců přírody vybízí dobrovolníky, aby si své úklidy zaregistrovali už nyní. V registraci na stránce www.uklidmesvet.cz si totiž mohou požádat o pytle a rukavice, kterých je omezené množství. Žádanka o materiál k úklidu končí 1. září!

Začátkem srpna znovu přišel čas vyhlásit podzimní pokračování české verze celosvětové kampaně „Uklid'me svět“. Letos půjde již o 28. ročník! A je vidět, že tato mezinárodní akce se pevně uchytila v povědomí českých ochránců přírody i dalších dobrovolníků z řad veřejnosti. Navíc s nemalým podílem žáků základních, ale i mateřských škol.

„Jen tento rok bylo k dnešnímu dni po Česku zorganizováno přes 396 úkli-

dových akcí. Na úklidu se podílelo na 11 400 dobrovolníků a doufáme, že s podzimním termínem toto číslo výrazně vzroste,“ říká Veronika Andrllová, která v Českém svazu ochránců přírody pracuje jako koordinátorka kampaně.

Do kampaně se po celé České republice může zapojit kdokoliv a to buď zorganizováním vlastní akce, anebo účastí na akci vyhlášené v okolí. Pokud si chtějí lidé organizovat akci sami, je zapotřebí, aby se přihlásili prostřednictvím webového formuláře na www.uklidmesvet.cz.

Ochránci přírody úklidové akce podpoří pytli a rukavicemi a jejich detaily zveřejní na internetových stránkách a aktualizované „úklidové“ mapě. Tu mohou využít další dobrovolníci, kteří budou hledat organizované úkli-

dy ve svém okolí.

A stejně jako vždy, i na podzim budou úklidy provázet tematické soutěže, které budou zpestřením celé kampaně. Lidé budou mít za úkol posílat fotografie či videa. Podrobnosti o soutěžích budou ochránci přírody pravidelně zveřejňovat na stránkách www.uklidmesvet.cz.

„Máme radost, že se akce každým rokem rozrůstá a děkujeme všem dobrovolníkům za účast i propagaci kampaně. Bez nich by to opravdu nešlo,“ říká na závěr Veronika Andrllová.

Uklid'me svět v roce 2021 podporují:

Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha, ALPINE PRO, DPD CZ, DB Schenker.

Partnery akce se můžete stát i Vy! Děkujeme!

Edufest

Tisková zpráva, Kutná Hora, 4. 8. 2021
Můžeme se učit hrou? Na otázku odpoví Edufest v neděli 19. září.

V neděli 19. září se na šesti místech Kutné Hory koná Edufest. Festival hravého učení s Hrou na hrdiny 21. století odpovídá na otázku, jestli je možné učit se zážitkem, zábavně a s radostí. Proaktivita, kritické myšlení, kreativita, umění komunikovat a vnitřní síla - to je výbava, kterou potřebujeme všichni. Šest schopností, a zároveň stanovišť hry, které jsou nutné pro život v měnících se podmínkách dnešního světa. Ale učíme se je dostatečně rozvíjet? A učíme to děti?

I to se dozví účastníci Edufestu, když během Hry na hrdiny 21. století splní úkoly na různých místech v centru Kutné Hory. Získají tím super-schopnosti, kterými postupně vybudu-

jí svého vnitřního hrdinu. Za každý splněný úkol dostanou razítko do hrací karty a nakonec projdou Cestou uvědomění v parku pod Vlašským dvorem. Tam se nachází cíl hry a také centrální místo Edufestu - množství stánků a aktivit pro zvědavé návštěvníky každého věku. Program vyvrcholí představením ansámblu Teatro Piccolino s prvky akrobacie, žonglování a pantomimy.

„Není nutné projít všechna stanoviště, ale jistě to bude stát za to. Začít je možné kdekoliv, už samotné názvy, věříme, zní dobrodružně: Továrna myšlení, Cesta porozumění, Chrám vnitřní síly, Domov představitosti, Prostor pro odvahu a na konci - Cesta uvědomění v parku pod Vlašským Dvorem. Jsem si jistá, že účastníky čeká na Edufestu spousta zážitků a AHA momentů.“

říká Kamila Drtilová, manažerka Eduzměny Kutnohorsko a MAP Kutnohorsko.

Organizátoři chtějí poukázat na to, jak důležitou roli hraje vzdělávání v našem životě, že vzdělávat se můžeme i velmi zábavnou formou a že určité schopnosti jsou pro život důležitější, než některé encyklopedické znalosti.

„Na přípravě Edufestu se podíli 22 volnočasových a odborných organizací, které působí v kutnohorském regionu. Někdy jde o velmi netradiční a nová spojení. To je jedním z principů Eduzměny - propojovat a dávat prostor aktivním lidem a organizacím,“ dodává k Edufestu Zdeněk Slejška, ředitel a zakladatel Nadačního fondu Eduzměna.

Více informací na www.eduzmena-region.cz/festival a facebooku Eduzměna Kutnohorsko.

Týdny pro duševní zdraví poprvé na Kutnohorsku – program

Festival Týdny pro duševní zdraví se během 30 let své existence staly největší multižánrovou osvětovou kampaní o duševním zdraví a lidech s duševním onemocněním v České republice. Cílem Týdnů pro duševní zdraví je přiblížit veřejnosti témata spojená s duševním zdravím, zkušenosti lidí s duševním onemocněním, možné způsoby prevence duševních onemocnění i aktivity organizací působících v sociálně-zdravotní oblasti.

Týdny pro duševní zdraví, které se budou konat v Kutné Hoře a ve Zruči n. S. zahájí Simona Babčáková. Tématu duševního zdraví se Simona Babčáková věnuje již mnoho let. Do svého představení plynule zapojuje diváky, kteří společně s ní průběh večera utváří. Představení se bude konat **16. září 2021 od 18.30** na ZŠ Kamenná stezka v Kutné Hoře.

V rámci osvěty a destigmatizace duševního zdraví se uskuteční i další připravované akce: dne **28. září od 18.30** zahraje v základní škole ve Zruči n. S. Divadlo utlačovaných hru „Odchodem to nekončí“. V divadle utlačovaných skupina neherců, kteří mají podobnou zkušenost s útlakem, hledá divadelním průzkumem, co je v jejich příbězích zásadního. Diváci budou mít možnost ovlivňovat děj a díky tomu snáze pochopit problematiku domácího násilí i pocity jeho obětí.

Na školách v K. H. se budou konat besedy s reagge zpěvačkou KattyGyal Kenta. Ta bude v rámci tříd vyšších ročníků vybraných škol vyprávět svoji životní zkušenost,

kde pozitivní roli sehrála právě odborná pomoc. Ač pochází z normálně fungující, zajištěné rodiny, vrcholově se postupně věnovala tanci, jízdě na koni a zpěvu, přesto ji osud dohnal k tomu, že se pokusila spáchat sebevraždu. Besedy odborně povedou členové Týmů pro duševní zdraví dětí.

Týdny pro duševního zdraví na Kutnohorsku zakončí **12. října** odborné sympozium na téma „Duševní zdraví v nerovném světě“ určené pro zdravotníky, pedagogy, pedagogické pracovníky, sociální pracovníky, psychology, psychoterapeuty a další odborníky, které se uskuteční v GASKu v Kutné Hoře. Na sympoziu budou přednášet čeští i zahraniční hosté, například pra-

covnice v Norsku vyhlášeného dětského psychiatrického centra Østbytunet, které se specializuje na péči o dětské pacienty s nejtěžšími formami dětských psychických poruch.

Festival Týdny pro duševní zdraví na Kutnohorsku pořádají Týmy duševního zdraví pro děti, které nově působí v ORP Kutná Hora. Se členy týmů se veřejnost může potkat dne **19. září** v rámci Edufestu v Kutné Hoře v parku pod Vlašským dvorem a popovídat si o našem duševním zdraví, wellbeingu, zpříjemnit den si můžete balancováním, chozením či skákáním na slackline. Program je financován z fondů EHP.

Kateřina Kmínková
redakčně zkráceno

Příprava na Ratajskou sekeru

Na hřišti u ratajského zámku jsou od dubna letošního roku instalované 3 terče, které jsou určené pro trénování na soutěž v hodu sekerou.

Zájemci, kteří se budou účastnit soutěže Ratajská sekera 2021 v rámci místního posvícení, je mohou vy-

užívat.

Soutěž Ratajská sekera a Ratajský medovník se letos uskuteční dne **18. září** na zámku, v obou případech se bude jednat o 9. ročník těchto akcí.

J. Vorlíček

Jarmark bude!

Tedy doufáme...

Zůstáváme optimističtí a připravujeme pro vás v Ratajích nad Sázavou oblíbený Předvánoční jarmark, jehož konání nám vlani znemožnila pandemie.

Snad už se svět vrací do zaještějších kolejí a budeme se moct setkat v sobotu **20. listopadu v čase 10 -**

15 na nádvoří ratajského zámku.

Přijďte si nakoupit vánoční dekorace, dárečky pro své blízké nebo udělat radost sami sobě. V klidu si u svařeného vína popovídat s přáteli a nasát atmosféru přicházejících Vánoc. Těšíme se na viděnou.

městys Rataje nad Sázavou

Rataje nad Sázavou**Klub Čtrnáctka****„Plán výstav 2021 Galerie Chodba“**

Vernisáže vždy ve 3 odpoledne

4. září Peter Rázus - Slovensko (ve spolupráci s V4)

2. říjen Igor Ševčík – 70' Slovensko / Čechy

Termíny výstav a vystavující se mohou měnit podle aktuálního stavu na všech frontách v této podivné válce.

Ota Kmínek – galerista**Stav ke dni 11. května 2021****Uhlířské Janovice****11. září 2021 od 17.00****„Fotbalový zápas“**

Fotbalový klub Uhlířské Janovice zve na zápas Uhlířské Janovice – TJ Sokol Senohraby, 7. kolo I. B třídy - skupina D.

Další utkání:

Muži „B“: UJ – Vlkanec v neděli 12. září od 17.00 hod.

Rataje nad Sázavou**18. září 2021, 9.00 – 13.00****„Dětský bazar“**

Reálné ženy ratajské pořádají v místní sokolovně bazar dětského oblečení, hraček, vybavení a dalších potřeb.

Zájemci se mohou hlásit na tel. 607 748 836 nebo na e-mail jajakosekova@seznam.cz.

Předání cenami označeného zboží k prodeji bude probíhat v pátek 17. září od 17.00 do 18.30. Neprodané zboží bude dle zájmu majitelů buď navraceno anebo předáno do SOS Vesniček.

Uhlířské Janovice**25. září 2021 od 16.30****„Fotbalový zápas“**

Fotbalový klub Uhlířské Janovice zve na zápas Uhlířské Janovice – FK Kavalier Sázava, 9. kolo I. B třídy - skupina D.

Další utkání:

Muži „B“: UJ – B. Podolí B v neděli 26. října od 16.30 hod.

Uhlířské Janovice**1. – 30. září 2021****„Uhlířské Janovice v obrazech“**

MiniGALERIE KIC Vás zve na výstavu obrazů Davida Ottla.

Součástí výstavy budou i obrazy od ak. malíře J. D. Černého a dalších.

Staňkovice - Praha**2. října 2021 od 19 hodin****„Čarodějka“**

Obec Staňkovice vás srdečně zve na muzikál Čarodějka do GoJa Music Hall.

Cena celkem 550 Kč, odjezd z „autobusáku“ v Uhl. Janovicích v 17.00

Objednávky pište, volejte 723 633 837

Těším se Lucie Janglová

Uhlířské Janovice**září - prosinec 2021****„Taneční kurz pro mládež“**

Agentura MKP ve spolupráci s Taneční školou Salta Jitky a Karla Maršálkových pod záštitou města Uhlířské Janovice pořádá Taneční kurz pro mládež 2021.

Zahájení kurzu je 4. 9. 2021 ve společenském sále hasičské zbrojnice v Uhl. Janovicích. Přihlášky a podrobné info: <https://kic.uhlirскеjanovice.cz/tanecni-kurz-pro-mladez-2021/d-1019>***Zdarma zveřejníme vaše pozvánky na koncerty, obecní slavnosti, divadla či výstavy. V případě zájmu kontaktujte, prosím, redakci.***

nesešlapané PET lahve 10 ks

sešlapané PET lahve 10 ks

Ohledně konání akcí v závislosti na aktuálních protipandemických opatřeních sledujte prosím vývěsky či weby pořadatelů.**MÁ TO SMYSL. TŘÍDTE ODPAD**

Řádková inzerce

Koupím JAWA, ČZ: moped, skútr, motocykl s doklady i bez. Možno i samostatné díly a vraky. Tel.: 777 58 92 58

České krmivo pro včely Apivital nově v areálu cih. Chmeliště, tel: 776 020 365/www.uvcelarstvi.cz

Provádíme zemní a výkopové práce minibagrem, Uhliřské Janovice a okolí. Tel.: 777 120 952

Prosperující firma shání k pronájmu skladové prostory v Uhliřských Janovicích a okolí, volejte 724 092 179

Pohřební služba Navrátil přijme na zkrácený úvazek sjednatelku pohřbů.

Jedná se o práci v pohřební službě, jednání s klientem, sjednávání pohřbů.

Požadujeme: Empatii, samostatnost, flexibilitu, práce na PC. Práce vhodná jako přivýdělek pro důchodce a invalidní osoby bez výrazného omezení pohybového aparátu. Volejte 724 092 179

Otiskneme řádkovou inzerci

Řádková inzerce firemní je zpoplatněna 1,-/úhoz, řádková inzerce soukromá 0,50,-/úhoz.

Své inzeráty můžete zasílat na e-mail: redakce.mikroregion@gmail.com pod označením „řádková inzerce“.

Aktuální informace a pozvánky můžete sledovat i na našem facebookovém profilu: www.facebook.com/mikroregion.

Máte na srdci něco zajímavého o vaší obci a chtěli byste to sdělit spoluobčanům? Pořádáte besedu, výstavu, koncert či kurz a chtěli byste otisknout pozvánku? Chcete popřát mnoho zdraví svým blízkým nebo uctít výročí těch, kteří tu již s námi nejsou? Neváhejte nás kontaktovat: redakce.mikroregion@gmail.com
Děkujeme za Váš zájem.

Prosíme zasilatele příspěvků, aby ke svým článkům připojovali jména autorů textu a fotografií, případně i popisky k fotografiím. Děkujeme.

Za věcnou správnost textů odpovídají jejich autoři.

Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či neotisknutí přijatých textů.

Tiráž

**MIKROREGION UHLÍŘSKOJANOVICKA
A STŘEDNÍHO POSÁZAVÍ**

Vydává

město Uhliřské Janovice

Adresa:

Václavské nám. 6
285 04 Uhliřské Janovice

Šéfredaktorka

Bc. Kateřina Kyjonková
Tel.: 774 851 838
E-mail: redakce.mikroregion@gmail.com

Grafická úprava

Ondřej Kyjonka

Autor hlavičky novin

Bc. Karel Ondra

Redakční rada

Petr Barták (předseda)
Mgr. Soňa Křenová
Ing. Luboš Kubát
Bc. Kateřina Kyjonková
Jana Semerádová
Miroslava Sýkorová

Tisk

LABEL, spol. s r. o.
Česká 1
284 01 Kutná Hora
www.label.cz

Náklad: 2230 ks

Četnost: 12 čísel za rok

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla
15. 9. 2021

Předpokládané vydání novin
30. 9. 2021

MK ČR E 18157

I v nejtěžších chvílích jsme tu pro vás.

POHŘEBNÍ SLUŽBA

KAMENICTVÍ

- Bohaté zkušenosti v pohřebnictví a hrobnictví
- kompletní zajištění pohřbu po celé ČR, civilní, církevní i z domu smutku • převozy do i ze zahraničí
- nová obřadní síň v Sázavě • vzorková prodejna hrobů a hřbitovních doplňků v Uhlířských Janovicích
- veškeré kamenické a hrobnické práce
- kopání hrobů • otevření hrobky • oprava hrobů a hrobek
- výstavba nových hrobek • exhumace • ukládání urn
- vsypy a rozptyly • zhotovení fotografií na hrob
- prodej obalů na urny • prodej váz a svítilen • památeční sklo

nonstop převoz zemřelých
tel.: 773 315 008

PROVOZNÍ DOBA
PONDĚLÍ AŽ PÁTEK
9.00 - 15.30 hod.

Sázava

Sklářská 269
285 06 Sázava
(proti Tesco)

603 895 250

www.pohrbysazava.cz

Uhl. Janovice

Jungmanova ul.
285 04 Uhl. Janovice
(proti hřbitovu)